ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.

ਬਨਾਮ

ਨਾਰਾਇਣ @ ਨਾਰਾਇਣ ਸਾਈਂ @ ਮੋਟਾ ਭਗਵਾਨ

ਆਸਾਰਾਮ @ ਅਸੁਮਲ ਹਰਪਲਾਨੀ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1159)

ਅਕਤੂਬਰ 20, 2021

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ
ਬੀ.ਵੀ. ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮ: ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਸੀ), 377, 354, 504, 506 (2), 508 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਫਰਲੋ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ; ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ, ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਪੀੜਤ ਰਾਜ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਕਿਹਾ: ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (4) ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ - 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਮਕੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੀ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ

ਬੰਬਈ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮ: ਆਰ.ਆਰ.3, 4, 17 - ਕੈਦੀ ਦਾ ਫਰਲੋ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਹੋਲਡ: ਆਰ.ਆਰ.3,4 ਅਤੇ 17 ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਫਰਲੋ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਆਰ.3 ਅਤੇ ਆਰ.4 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰ.3 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਰ.4 ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਆਰ.3 ਵਿੱਚ "ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਸ 'ਤੇ ਆਰ.17 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਆਰ.ਆਰ.3 ਅਤੇ 4 ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ - ਹੋਲਡ - ਹੋਲਡ - ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਰਲੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਫਰਲੋ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਕੈਦ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਫਰਲੋ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ **1.** ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ **3, 4** ਅਤੇ **17** ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਿਯਮ ੩ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ੪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ **3** ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ **4** ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ **3** ਵਿੱਚ "ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ੧੭ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਿਯਮ ੩ ਅਤੇ ੪ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਹੈ। [ਪੈਰਾ **15] [346-** ਏ-ਸੀ]

2. ਪੈਰੋਲ ਲਈ ਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਆਪਕ, ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ: ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਰਲੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੈਦ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਫਰਲੋ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] [350-ਸੀ]

3. ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਫਰਲੋ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਏਸੀਪੀ, ਡੀਸੀਪੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ: ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਸੀ), 377, 354, 504, 506 (2), 508 ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ; ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ, ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨਾ; ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ; ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। [ਪੈਰਾ 21] [350-ਜੀ-ਐੱਚ; 351-ਏ-ਸੀ]

4. ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4), 4 (6) ਅਤੇ 4 (10) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ 4 (6) ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੈਦੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4 (10) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕੈਦੀ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਫਰਲੋ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ 2021 ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (10) 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪਾਰਸ 23, 24) [351- ਈ - ਜੀ]

5. ਹੁਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (6) ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4) ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖਤਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਖੇਧੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਰਲੋ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 25, 26) [351-ਐੱਚ; 352-ਏ-ਐੱਫ]

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਦਰਵਾਕਰ (**2006) 4** ਐਸਸੀਸੀ **776: [2006] 3** ਐਸਸੀਆਰ **1128;** ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ

ਰਾਜਸਥਾਨ (2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 55: [2017] 11 ਐਸਸੀਆਰ 571; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2000) 3 ਐਸਸੀਸੀ 394 : [2000] 1 ਐਸਸੀਆਰ 698 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ **1128**	ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ **10 (iv)** ਅਤੇ **16**
[2017] 11 ਐਸਸੀਆਰ **571**	ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ **119**
[2000] 1 ਐਸਸੀਆਰ **698**	ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ **18**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1159.

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.06.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2021 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 5199 ਵਿੱਚ।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸਜੀ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਨਿਰੁਧ ਪੀ ਮਯੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੰਜੀਵ ਪੁਨਾਲੇਕਰ, ਸੁਵਿਦੱਤ ਐਮ.ਐਸ., ਅੰਕੁਸ਼ ਮਹਾਜਨ, ਧਰਮ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੂ ਬੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਜੇਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਜੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਨਿਆ ਸੀ., ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 24 ਜੂਨ 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਇੱਕ ਤੱਥਪੂਰਨ ਪਿਛੋਕੜ

2. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ., ਸੀ.ਆਰ. ਨੰ. ਆਈ-31/2013, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ 6 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰਪੁਰਾ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਸੀ), 377, 354, 344, 357, 342, 323, 504, 506 (2), 120-ਬੀ, 212, 153 ਅਤੇ 114 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(i) ਧਾਰਾ 376 (2): ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ

---

1 "ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ"

(i) ਧਾਰਾ 377: ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ;

(ii) ਧਾਰਾ 354: ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ;

(iii) ਧਾਰਾ 504: ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ;

(iv) ਧਾਰਾ 506 (2): ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ;

(v) ਧਾਰਾ 508: ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ;

(vi) ਧਾਰਾ 323: ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 357 (3) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਤੇ 15 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ 5 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 31 ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ 2021 ਤੱਕ ਅਸਥਾਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

4. 17 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸੂਰਤ ਲਾਜਪੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਫਰਲੋ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 2 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 8 ਮਈ 2021 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਜੇਲ ਐਂਡ ਰਿਫਾਰਮੇਟਿਵ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 3 ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ:

(i) ਜੇਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਫਰਲੋ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਲੇਗਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ

---

1 ਨਿਆਂਇਕ/ਫਰਲੋ/1194/201

2 "ਡੀਜੀਪੀ"

ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜੇ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iii) ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ[4] ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ:

(ਏ) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟੀਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 16 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਅਤੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ, ਡੀਸੀਪੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ 'ਸਾਧਕ' ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਸੀਪੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

(ਬੀ) ਸੂਰਤ ਦੇ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ

(ਸੀ) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਤੋੜਨ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਸੀ, 'ਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ 2014 ਨੂੰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 50/2014 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਅਤੇ 188 ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

---

4 "ਏਸੀਪੀ"

5 "ਡੀਸੀਪੀ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(ਡੀ) 10 ਮਾਰਚ 2014 ਨੂੰ ਆਸਾਰਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਰਾਕੇਸ਼ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਅਤੇ 114 ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 135 ਤਹਿਤ ਆਈਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 31/2014 ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

(ਈ) ਆਸਾਰਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦਿਨੇਸ਼ ਭਾਗਚੰਦਾਨੀ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਸਾਰਾਮ ਦੇ ਸਾਧਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 326 (ਏ) ਅਤੇ 114 ਤਹਿਤ ਆਈਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 69/2014 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(ਐਫ) ਆਈਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 133/2014, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (1) (ਏ) (ਬੀ) ਅਤੇ 27 ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 135 (1) ਤਹਿਤ 23 ਮਈ 2014 ਨੂੰ ਆਸਾਰਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ;

(ਜੀ) ਆਸਾਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਵੀਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਵਧੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮ 15 ਫਰਵਰੀ 2014 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

(ਐੱਚ) ਇੱਕ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ., ਸੀ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 243/2015, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307,452,120 ਬੀ, ਅਤੇ 34 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (1) (ਏ) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਮਹਿੰਦਰ ਚਾਵਲਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਸਰਗਰਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ; ਏ.

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸਾਧਕ ਦੇ ਫਲੈਟ ਤੋਂ 42 ਬੈਗ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੈਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਾਧਕਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਆਸਾਰਾਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(iv) ਮੌਜੂਦਾ ਡੀਸੀਪੀ ਏਸੀਪੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਡੀਸੀਪੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ;

(v) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬੀਮਾਰ ਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਫਰਲੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ

(vi) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 2019 ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਏਸੀਪੀ ਨੇ ਫਰਲੋ ਨਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਸੀਪੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਉੱਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

(i) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਸੀ), 377, 354, 504, 506 (2), 508 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ;

(ii) ਏਸੀਪੀ ਅਤੇ ਡੀਸੀਪੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ, ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ;

(iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਹਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੱਤ ਅਪਰਾਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ

(iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਇੱਕ ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ਼ੋਬਾ ਭੂਟਾਡਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(v) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਈ ਆਮ ਕੈਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ;

(vi) ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੱਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(vii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ (ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ) ਨਿਯਮ 19596 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਰ ਸਾਲ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

7. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਡੀਜੀਪੀ ਵੱਲੋਂ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ;

(iii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਪਰ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

---

6 "ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮ" ਜਾਂ "ਨਿਯਮ"

(iv) ਡੀਜੀਪੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(v) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

8. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। 6 ਅਗਸਤ 2021 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ 13 ਅਗਸਤ 2021 ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9. ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 12 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, (ਜਸਟਿਸ ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ) ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਮਆਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

ਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਰਲੋ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਿਯਮ 3 ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

(ii) ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 4, 6 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ; ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ

2021 ਦਾ 7 ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 5699

ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡਾ; ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕੈਦੀ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ;

(iii) ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

(iv) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਦਰਵਾਕਰ[8] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ;

(v) ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸ਼ਫਾਕ[9] ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(vi) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਘੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ; ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ;

(vii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2 ਦਸੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ ੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ੪ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਖੋਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਫਰਲੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ 2 ਦਸੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(viii) ਫਰਲੋ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀ ਫਰਲੋ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

---

8 (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 776

9 (2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 55

ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਚੰਦਾਂ ਦਿਨ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 2 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ 2021 ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 2021 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਫਰਲੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

11. ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਪੁਨਾਲੇਕਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ:

(i) 5 ਮਈ 2021 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਸਾਰਾਮ ਬਾਪੂ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਕੋਵਿਡ -19 ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਲਟੀਪਲ ਕੋਲੋਨਿਕ ਡਾਇਵਰਟੀਕੁਲੋਸਿਸ ਗੈਸਟ੍ਰੋਇੰਟੇਸਟਾਈਨਲ ਖੂਨ ਵਗਣ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। 16 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਐਨਜਾਈਨਾ ਜਾਂ ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਸਿੰਡਰੋਮ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ 11 ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੂਨ 2021 ਵਿੱਚ ਸੈਪਟਿਕ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਪਲਮੋਨਰੀ ਐਮਬੋਲਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ;

(ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ;

(iv) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

(v) ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(vi) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(vii) 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(viii) ਜੇਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਹਨ ਅਤੇ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ix) ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੈਰੋਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਹੈ; ਅਤੇ

(x)ਬੰਬਈ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਹਰ ਸਾਲ" ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਹਰ ਸਾਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹਰ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

12. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗੇ.

ਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

13. ਬੰਬਈ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮ ਜੇਲ੍ਹ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਲ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 5 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅੰਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 28 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

14. ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

3. ਜਦੋਂ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(1) ਇੱਕ ਕੈਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਸਲ ਕੈਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਕੈਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਅਸਲ ਕੈਦ ਦੇ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਪਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਰ ਸਾਲ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਰ ਸਾਲ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ 1: ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ

ਨੋਟ 2: ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਸ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹੋਣ।

ਨੋਟ 3: ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਨੋਟ 4: ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫਰਲੋ ਬਿਤਾਉਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਨੋਟ 5: ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਨਿਯਮ 4 ਅੱਗੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫਰਲੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

4. ਜਦੋਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ:-

(1) ਆਦੀ ਕੈਦੀ।

(2) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 392 ਤੋਂ 402 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ।

(3) ਬੰਬਈ ਮਨਾਹੀ ਐਕਟ, 1949 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ

(4) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਗ੍ਰੇਟ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

(5) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ, ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ.

(6) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ

(7) ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੈਦੀ [ਜੇਲ੍ਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।]

(8) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

(9) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(10) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ

(11) ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 17 ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਿਯਮ ੩ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ੪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ "ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ੧੭ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਹੈ।

16. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਦਰਵਾਕਰ 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਜਸਟਿਸ ਅਰਿਜੀਤ ਪਸਾਇਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

> 5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ (ਬੰਬੇ ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ) ਨਿਯਮ, 1959 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਨਿਯਮ") ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4) ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਜੇਲ੍ਹ ਐਕਟ, 1894 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (28) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। "ਫਰਲੋ ਸਿਸਟਮ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (5-ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ "ਪੈਰੋਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (5-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ **"ਪੈਰੋਲ" ਅਤੇ "ਫਰਲੋ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਜੇਲ ਮੈਨੂਅਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਜੇਲ੍ਹ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਫਰਲੋ" ਅਤੇ "ਪੈਰੋਲ" ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ। ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 17 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 4 (4) ਅਤੇ 6 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।** ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜੇਲ੍ਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

---

10 (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 776

ਪਰ ਨਿਯਮ 20 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਛੋਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਫਰਲੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਰੋਲ ਸਿਰਫ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

[.....]

7. ਨਿਯਮ 4 (4) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਸੁਰੇਸ਼ ਦਰਵਾਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੋਲ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਦੋਵੇਂ ਕੈਦ ਤੋਂ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਹਨ, ਪੈਰੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਨਿਯਮ ੩ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਲੋ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

18. ਜ਼ਮਾਨਤ, ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ[11] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਡੀਪੀ ਵਧਵਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ 1988 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਗੁੱਡ ਕੰਡਕਟ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ 1962 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ

"17. "ਫਰਲੋ" ਅਤੇ "ਪੈਰੋਲ" ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਜੇਲ੍ਹ ਮੈਨੂਅਲ ਜਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਕਾਫ਼ੀ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ, 1988 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ, 1962 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

[.....]

---

11 (2000) 3 ਐਸਸੀਸੀ 394

18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੈਦੀ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗਿਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

19. ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ[12] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਏਕੇ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

11. ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪੈਰੋਲ ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾਈ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਜਲਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ। ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਰੋਲ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੋਲ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[.....]

14. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਫਰਲੋ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਹੈ. ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਰਲੋ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ

"16. [...]

(i) ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾਈ ਹਨ।

(ii) ਪੈਰੋਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਫਰਲੋ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(iii) ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਰਲੋ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਦੀ ਹੈ।

---

12 (2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 55

(iv) ਪੈਰੋਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

(v) ਪੈਰੋਲ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਰਲੋ ਕੈਦ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

(vi) ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਫਰਲੋ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੈ

(vii) ਪੈਰੋਲ ਕਈ ਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਰਲੋ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਹੈ

(viii) ਕਿਉਂਕਿ ਫਰਲੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(ਦੇਖੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਦਰਵਾਕਰ [ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਦਰਵਾਕਰ, (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 776: (2006) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 411] ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ [ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (2000) 3 ਐਸਸੀਸੀ 394 : 2000 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 645])

ਇਕ ਪਾਸੇ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਫਰਲੋ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ- ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ:

19. ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ. **ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਦੀ ਅਪਰਾਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ, ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।.** ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ। ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਇਹ ਪੱਖ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੜਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਦੀ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

20. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਫਰਲੋ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ, ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੋ ਲਈ ਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮ ਹਰੇਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

(i) ਫਰਲੋ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(ii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(iii) ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੈਦ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ;

(iv) ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(v) ਫਰਲੋ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21. ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਫਰਲੋ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਏਸੀਪੀ, ਡੀਸੀਪੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:

(i) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਸੀ), 377, 354, 504, 506 (2), 508 ਸਮੇਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ;

(ii) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ, ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨਾ; ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ

(iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ; ਅਤੇ

(iv) ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ।

22. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਦੋ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ 2016 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਫਰਲੋ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਸੀ।

23. ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4), 4 (6) ਅਤੇ 4 (10) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ 4 (6) ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੈਦੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4 (10) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕੈਦੀ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਫਰਲੋ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

24. ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ 2021 ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (10) 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

25. ਹੁਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (6) ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 (4) ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖਤਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਖੇਧੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ

26. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 8 ਮਈ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਲੋ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਰਲੋ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਲੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫਰਲੋ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਫਰਲੋ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24 ਜੂਨ 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

28. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

